

Izvještaj o radnoj posjeti delegacije Ministarstva zdravlja Crne Gore koju je predvodio ministar zdravlja dr Vojislav Šimun, Direktoratu za zdravlje i dobrobit životinja u Evropskoj komisiji, Brisel, 18 – 19 mart 2025 godine

Delegacija Ministarstva zdravlja predvođena ministrom zdravlja dr Vojislavom Šimunom, boravila je u radnoj posjeti Briselu u periodu od 18-19. marta 2025 . godine. Tokom posjete, ministar je imao bilateralne susrete sa Oliverom Varhelijem (Olivér Várhelyi) komesarom EU za javno zdravlje i dobrobit životinja, Hađom Labib (Hadja Lahbib) komesarkom EU za pripravnost i odgovor na krizne situacije i direktoricom za Zapadni Balkan u DG ENEST, Valentinom Superti (Valentina Superti). Članica delegacije bila je mr Mirjana Vlahović Andrijašević, državna sekretarka u Ministarstvu zdravlja. Na sastancima su učestvovali ambasador dr Petar Marković, šef Misije Crne Gore pri EU, mr Aleksandar Čampar I sekretar u Misiji Crne Gore pri EU.

Tokom sastanka sa evropskim komesarom za zdravlje i dobrobit životinja Oliverom Varhelijem, ministar Šimun je upoznao Varheliju sa dosadašnjim aktivnostima i ponovio snažnu posvećenost Vlade Crne Gore evropskoj agendi, naglašavajući da ispunjavanjem završnih mjerila radimo na zatvaranju pregovaračkih poglavljia i ostvarivanju ambicioznih ciljeva koje smo postavili na našem evropskom putu.

Varhelji je upoznao ministra Šimuna sa novim Zakonom o kritičnim medicinskim lijekovima, koji je Evropska komisija nedavno uputila Evropskom parlamentu. Ovaj zakon ima za cilj da smanji nestašice lijekova na evropskom tržištu, poveća proizvodne kapacitete unutar EU i osigura bolju dostupnost esencijalnih medicinskih proizvoda za građane svih zemalja članica i onih na putu pristupanja EU.

Komesar Varhelji je istakao da Crna Gora, kao kandidat za članstvo u EU, može imati direktnе benefite od ovog zakona. Posebno je naglasio da bi Crna Gora mogla postati važan regionalni centar za proizvodnju i distribuciju lijekova, privlačeći evropske farmaceutske kompanije koje trenutno posluju van EU da otvore svoje proizvodne pogone u zemlji. Imate priliku da postanete naš dobavljač i dio evropskog zdravstvenog sistema i Evropska Komisija će vas podržati u tom procesu. Male zemlje EU već razmatraju mogućnost zajedničkog tržišta lijekova, u čemu Crna Gora može igrati značajnu ulogu, poručio je Varhelji.

Ministar Šimun je kazao da je unapređenje dostupnosti medicinskih lijekova na tržištu Crne Gore jedan od prioriteta ove Vlade i predstavio je planove Ministarstva zdravlja za reformu primarne zdravstvene zaštite u Crnoj Gori. Naveo je i da će u saradnji sa Francuskom, započeti izgradnju nove univerzitetske bolnice, što će značajno unaprijediti zdravstvenu infrastrukturu zemlje i podići kvalitet usluga za građane.

Ministar Šimun se zahvalio komesaru Varheljiju na podršci koju je pružao Crnoj Gori tokom svog prethodnog mandata, istakavši da je kontinuirana podrška Evropske komisije ključna za sprovođenje neophodnih reformi.

Crna Gora ostaje posvećena svom evropskom putu i ubrzanoj integraciji u EU do 2028. godine. Unapređenje zdravstvenog sistema, jačanje kapaciteta za proizvodnju lijekova i regionalna saradnja u ovoj oblasti predstavljaju značajne korake u tom pravcu, zaključio je Šimun.

Evropska komisija će nastaviti da pruža podršku Crnoj Gori kroz različite programe i inicijative, a mogućnost uključivanja u novi Zakon o kritičnim medicinskim lijekovima otvara vrata za dugoročnu saradnju i ekonomski razvoj u oblasti farmaceutske industrije.

Delegacija se tokom boravka u Briselu sastala sa evropskom komesarkom za pripravnost i odgovor na krizne situacije, Hadjom Lahbib. Tokom sastanka razgovarano je o ključnim temama iz oblasti zdravstva, sa posebnim fokusom na dostupnost ljekova, jačanje zdravstvenih kapaciteta i dalju saradnju sa Evropskom unijom.

Komesarka Lahbib izrazila je zadovoljstvo dosadašnjom saradnjom Crne Gore sa Evropskom unijom, kroz mehanizam civilne zaštite i pohvalila je napredak naše zemlje u oblasti zdravstva, naglašavajući da će Evropska unija nastaviti da pruža podršku kroz različite mehanizme saradnje. Ona je istakla da će, kroz program nestasice kritičnih ljekova (Critical Medicine Shortages), Crnoj Gori i čitavom regionu Zapadnog Balkana biti omogućena veća dostupnost ljekova, što predstavlja važan korak ka stabilizaciji snabdijevanja farmaceutskim proizvodima. Naglasila je i da Evropska zdravstvena agencija za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize (HERA) sprovodi studiju farmaceutske politike za Zapadni Balkan, čiji će rezultati biti dostupni u aprilu ove godine. Ova studija poslužiće kao osnova za definisanje konkretnih mjera koje će doprinijeti jačanju lanaca snabdijevanja ljekovima, unapređenju saradnje i daljem razvoju zdravstvenih sistema u regionu.

Ministar Šimun je istakao da Crna Gora, kao malo tržište, često nailazi na izazove u nabavci ljekova, ali da je prioritet Ministarstva zdravlja da osigura pacijentima najsavremeniju terapiju. Posebno je naglasio da je u septembru 2024. godine u Crnoj Gori prvi put primjenjena genska terapija, što predstavlja značajan napredak u liječenju rijetkih i teških oboljenja.

Evropska komesarka Hadja Lahbib pozvala je Crnu Goru da se kao dio programa EU4Health, uključi u zajedničke nabavke ljekova sa državama članicama Evropske unije. Kazala je da će uskoro biti objavljeni i pozivi koji se odnose na obuke za upravljanje zalihamama, reagovanje u kriznim situacijama, razvoja novih tretmana i unapređenja nadzora nad zaraznim bolestima. Pozvala je ministra Šimuna da Crna Gora iskoristi ove prilike i aktivno učestvuje u predstojećim pozivima u okviru ovog programa.

Tokom sastanka, ministar Šimun upoznao je komesarku Lahbib da je, uz podršku Evropske unije, u Crnoj Gori izgrađen Javno-zdravstveni operativni centar za vanredne situacije, koji je, kako je istakao, opremljen savremenom medicinskom opremom, sa raspoloživim ljudskim resursima, ali i da je za njegovu punu funkcionalnost neophodna dodatna stručna pomoć EU. Ovaj centar je od posebne važnosti i za ispunjavanje trećeg mjerila u okviru pregovaračkog poglavљa 28 – Zaštita potrošača i zdravlja.

Šimun je informisao da će Ministarstvo zdravlja Crne Gore nastaviti intenzivne aktivnosti u cilju jačanja zdravstvenog sistema i unaprijeđenja dostupnosti kvalitetnih medicinskih usluga za sve građane. U tom smislu, ekspertska podrška Evropske unije bila od velikog značaja, posebno u oblasti mentalnog zdravlja, kao i za realizaciju projekta koji Ministarstvo zdravlja realizuje u saradnji sa Montefarmom, a odnosi se na skladištenje, distribuciju i praćenje ljekova.

Tokom zvanične posjete Briselu, ministar dr Vojislav Šimun sastao se sa Valentinom Superti, direktorkom za Zapadni Balkan u Generalnom direktoratu za proširenje i istočno susjedstvo (DG ENEST). Sastanak je bio posvećen ključnim reformama u zdravstvenom sektoru, koje Crna Gora sprovodi u okviru procesa pristupanja Evropskoj uniji.

Superti je naglasila da je neophodno zajednički raditi na važnim i kritičnim pitanjima kako bi Crna Gora bila spremna za članstvo. Istakla je da je zdravstvo jedan od ključnih prioriteta, posebno nakon pandemije COVID-19, koja je pokazala koliko je snažan i otporan zdravstveni sistem od suštinskog značaja za građane.

Ministar Šimun je istakao da je Crna Gora posvećena ispunjavanju kriterijuma za članstvo u EU, te da u Poglavlju 28 – Zaštita zdravlja i potrošača, od tri završna mjerila, dva direktno

zavise od Ministarstva zdravlja. Informisao je direktorku Superti da se intenzivno radi na izradi Zakona o zaraznim bolestima, kao i na daljem jačanju kapaciteta sistema javnog zdravlja. Poseban iskorak napravljen je otvaranjem Centra za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti, koji će igrati ključnu ulogu u prevenciji i odgovoru na epidemije i zdravstvene krize.

Takođe, u završnoj fazi je i priprema regulative u oblasti supstanci ljudskog porijekla (SoHO – Substances of Human Origin), što predstavlja važan segment usklađivanja sa evropskim standardima. Crna Gora potvrđuje da će ispuniti svoje obaveze iz ovog mjerila, pošto je usklađivanje zakonodavstva u toku i biće završeno do četvrtog kvartala 2025. godine kroz Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nabavci i transplantaciji ljudskih tkiva i ćelija za liječenje. Vlada Crne Gore usvojila je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nabavci i transplantaciji ljudskih organa za liječenje, kojim se transponuju Direktiva 2010/53/EU i Direktiva 2012/25/EU. Zakon je dostavljen Skupštini na usvajanje.

Kada je riječ o PP 1 ministar Šimun je istakao da se trenutno radi na novom Zakonu o lijekovima, koji će biti dostavljen Evropskoj komisiji najkasnije do maja, dok se njegovo usvajanje očekuje u septembru ili oktobru ove godine. Posebno je naglasio da je Crnoj Gori potrebna podrška u vezi sa Evropskom zdravstvenom karticom koja se odnosi na PP2, kao i zaključenjem sporazuma sa državama članicama EU o prekograničnoj zdravstvenoj zaštiti. Crna Gora je već uputila inicijativu Belgiji, Hrvatskoj, Bugarskoj, Mađarskoj i Češkoj, ali je do sada odgovor stigao samo iz Češke. U tom kontekstu, ministar je informisao sagovorniku da je završen Pravilnik o prekograničnoj zdravstvenoj zaštiti, koji će biti dostavljen Evropskoj komisiji naredne sedmice.

Superti je izrazila zadovoljstvo napretkom koji je Crna Gora ostvarila u proteklih godinu dana, ističući da je zemlja među liderima u sprovodenju reformi.

Radna posjeta delegacije Ministarstva zdravlja komesarima i generalnim direktoratima u Evropskoj komisiji i sastanci na visokom nivou, ocijenjeni su konstruktivnim, produktivnim i od značaja su za dalji napredak i realizaciju evropske agende i završnih mjerila iz nadležnosti resora zdravstva.